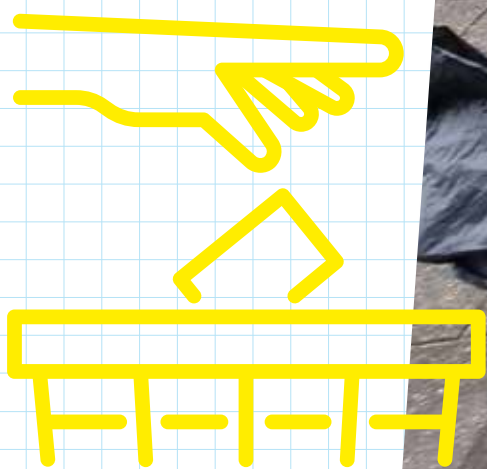

Achttien zakken zwerfafval en één blauwe olifant

Stel: de wethouder duurzaamheid en milieu geeft je de opdracht om in de gemeente een opruimactie van zwerfafval te organiseren én om je bevindingen – inclusief oplossingen en aanbevelingen – te komen presenteren. Derdejaars GL/TL-leerlingen in het profiel Dienstverlening en Producten van Over Betuwe College (OBC) in Huissen weten hoe je zoiets aanpakt.

OBC begon in schooljaar 2016-2017 met het project 'Duurzaamheid'. Eerst binnenschools, met het scheiden van afval. Het schooljaar daarop zocht de school contact met de gemeente Lingewaard, die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan en daarin optrekt met IVN, het Instituut voor Natuur-educatie en Duurzaamheid. Het resultaat: een jaarlijkse opruimactie voor zwerfvuil, georganiseerd door derdejaarsleerlingen van de GL/TL. "Aanvankelijk gebeurde dat samen met een onderbouwklas van OBC, later met basisschoolleerlingen van groep 7 en 8", vertelt D&P-docent Thomas van Embden, die het project begeleidt.

Prikstokken & vuilniszakken

De kickoff van de opruimactie is op 21 november 2021, met de officiële opdracht van de wethouder, en IVN-medewerkers op school, die workshops geven over duurzaamheid en zwerfafval. Vanaf dan zijn de D&P-leerlingen twee van hun zes praktijkuren bezig met theorie en individuele opdrachten.

De zestig leerlingen (uit 3 GL/TL-klassen) vormen zes organisatieteams van tien leerlingen. Ze leren onder meer een draaiboek maken en een mail opstellen. Die kennis – onderdeel van de examenstof – passen ze vervolgens toe bij het organiseren van

de opruimactie: ze stellen het draaiboek op, maken afspraken met basisschoolleerkrachten, schrijven een persbericht (inclusief een uitnodiging) voor regionale media, stippelen de route uit en regelen dat de prikstokken, vuilniszakken en handschoenen op tijd klaarliggen. Door het project te presenteren en uit te leggen aan basisschoolleerlingen, krijgen de GL/TL-leerlingen het onderwerp 'zwerfafval' zelf nóg beter in de vingers.

Tijdens de opruimactie op straat wordt elk organisatieteam onderverdeeld in drie subgroepen die met de basisschoolleerlingen

OBC Huissen is met de Opruimactie een van de winnaars van de Best Practice D&P. Het Platform vmbo D&P riep daarvoor scholen op om de D&P-opdrachten waar ze het meest trots op zijn met elkaar te delen: opdrachten die niet alleen realistisch, maar ook contextrijk en praktisch zijn. Zo kunnen scholen elkaar inspireren en van elkaar leren.

op pad gaan. Dit jaar wandelen er dus achttien groepjes door Huissen om zwerfvuil op te ruimen. Tenslotte ontvangen de wethouder en de burgemeester een week na de opruimactie een evaluatie, inclusief resultaten en aanbevelingen – die een aantal leerlingen tijdens hun D&P-stage daadwerkelijk mogen uitvoeren.

In de soep

Het project wordt dit jaar voor de vijfde keer georganiseerd en is inmiddels op een paar punten bijgesteld. "We hebben bijvoorbeeld een jaar gewerkt met de Litterati-app, waarbij je bij het opruimen foto's maakt van verpakkingen die je tegenkomt, en de producenten daarvan tagt", vertelt Thomas van Embden. "Maar vanwege de kosten voor leerlingen en het beslag op hun databundel zijn we overgestapt op turflijsten, waarin het afval per categorie wordt bijgehouden."

Wat volgens Van Embden bij dit project vooral belangrijk is, is dat leerlingen veel vrijheid en verantwoordelijkheid ervaren. "Dat stimuleert eigen initiatief, bijvoorbeeld om sponsoring door lokale supermarkten te regelen, voor appels onderweg. Of om een prijs uit te reiken voor de vinder van het meest bijzondere stuk afval. Wat te denken van een blauwe hobbellofiant!?"

Zijn eigen rol als docent is soms ook om even op de handen te blijven zitten. "De theorie sjoel ik er op het juiste moment in en op de achtergrond regel ik een paar cruciale zaken. Maar ik ben vooral ook bereid om het hier en daar ietsje in de soep te laten lopen. Als het fout loopt doordat er iets niet goed geregeld is, ervaren de leerlingen stress en moeten ze samen oplossingen bedenken. Daar leren ze heel veel van! Maar natuurlijk sta ik er dan wel naast, om vragen te stellen en mee te denken."